

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

РІШЕННЯ

Від 22.12.2023 № 2062
м. Вінниця

40 сесія 8 скликання

Про затвердження Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки

З метою створення сприятливих умов для розвитку сфери охорони культурної спадщини, керуючись п. 6 ч. 2 ст. 6 Закону України «Про охорону культурної спадщини», ст. 12 Закону України «Про основи містобудування», п. 22 ст. 26, ч. 1 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки згідно з додатком.

2. Департаменту архітектури та містобудування міської ради відповідно до своїх повноважень здійснювати організаційний супровід розроблення проєктної документації.

3. Виконавчим органам та установам, відповідно до своїх повноважень, забезпечити виконання робіт, визначених Програмою збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки згідно з додатком.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи (А. Івашук) та з питань житлово-комунального господарства та комунальної власності (П. Бабій).

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Додаток
до рішення міської ради
від 22.12.2023 № 2062

**Програма збереження культурної спадщини та розвитку
історичного середовища Вінницької міської територіальної
громади на 2024-2026 роки**

Зміст

1. Паспорт Програми	3
2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована цільова Програма	4
2.1. Загальні положення, сучасний стан сфери охорони культурної спадщини	6
2.2. Аналіз інформації та наявних статистичних даних	7
2.3. Аналіз нормативно-правової бази	7
2.4. Опис успішних прикладів	12
2.5. Визначення напрямку	19
3. Мета цільової Програми	23
4. Пріоритетні завдання цільової Програми	23
5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання цільової Програми	25
5.1. Строки та етапи реалізації Програми	25
5.2. Критерії відбору пам'яток культурної спадщини	27
5.3. Обсяги та джерела фінансування Програми	27
6. Зв'язок із стратегічними документами розвитку Вінницької міської територіальної громади, Вінницької області і держави	29
7. Напрями діяльності і заходи/проекти цільової Програми	34
7.1. Реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини	34
7.2. Визначення візій щодо раціонального використання, ревіталізації, реабілітації, джентрифікації та консервації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови	35
7.3. Планування системних заходів з популяризації пам'яток матеріальної культурної спадщини	36
7.4. Очікувані результати (гіпотеза)	37
7.5. Загальні положення щодо заходів з вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади	38
7.6. Заходи «Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки»	41
8. Наскрізні теми	44
9. Просторовий вимір	45
10. Система управління та контролю за ходом виконання цільової Програми	46
11. Показники моніторингу (ключові показники) цільової Програми	47

1. Паспорт Програми

«Програма збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки»

1.	Дата, номер і назва розпорядчого документу про розроблення Програми	
2.	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет ВМР
3.	Розробник Програми	Департамент архітектури та містобудування ВМР
4.	Співрозробники Програми	Виконавчі органи Вінницької міської ради, управління культури і мистецтв Вінницької обласної державної адміністрації (орган охорони культурної спадщини)
5.	Відповідальний виконавець Програми	Департамент архітектури та містобудування ВМР
6.	Організації співвиконавці Програми	Управління культури Вінницької міської ради, заклади культури Вінницької міської територіальної громади, організації, підприємства та установи різної форми власності.
7.	Мета Програми	Формування місцевої пам'яткоохоронної політики, збереження і популяризація пам'яток культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади. Сприяння збереженню та розвитку пам'яткоохоронної галузі з урахуванням соціально-економічних, культурно-просвітницьких, історичних, туристичних, урбаністичних, містобудівних та об'ємно-просторових передумов.
8.	Терміни реалізації Програми	2024-2026 рр.
9.	Зв'язок зі Стратегією 3.0 та/або КІРМ 2030, назва стратегічного проєкту(ів), якщо такі є	Програма пов'язана з розділом Г Концепції інтегрованого розвитку Вінницької міської територіальної громади. 2030 «Галузі життєдіяльності міста» (підрозділ «Культура, збереження історичної, матеріальної та нематеріальної спадщини») та з розділами 1, 5, 6 Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0, а саме, цілями: 1.1. (п.п. 1.1.1.), 1.2. (п.п. 1.2.4.), 1.3. (п.п. 1.3.3), 5.1. (п.п. 5.1.1., 5.1.3.), 5.4. (п.п. 5.4.4., 5.4.5.), 5.5. (п.п. 5.5.2.), 6.1. (п.п. 6.1.2., 6.1.4., 6.1.7.). Стратегічні проєкти: Реконструкція Центрального парку (5.1.), Розробка інтегрованої концепції розвитку історичного центру Вінниці (Середмістя) (5.5), Музей Вінниці (6.1.).
10.	Питання пом'якшення та адаптації до змін клімату відповідно до Декларації про Зелений курс Вінниці	Врахування питань адаптації до зміни клімату та результатів оцінки вразливості і супутніх ризиків

11.	Загальний обсяг фінансування, необхідного для реалізації цільової Програми, грн всього	46 239,822грн
	в тому числі із розподілом коштів за джерелами фінансування:	
11.1.	- кошти бюджету Вінницької міської територіальної громади, грн	46 199,822грн
11.2.	- кошти державного бюджету, грн	-
11.3.	- кошти інших джерел (гранти секторальної підтримки, ЄС, УКФ), грн	40,000 грн
12.	Очікувані кінцеві результати виконання цільової Програми	<ul style="list-style-type: none"> - модернізація культурної інфраструктури; - забезпечення вільного доступу до мистецтва для всіх соціальних груп; - виявлення та промоція культурного потенціалу і його локальних брендів; - реалізації державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини; - визначення візій щодо раціонального використання (ревіталізації, реабілітації, джентрифікації, консервації) та реставрації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови; - планування системних заходів з популяризації пам'яток матеріальної та не матеріальної культурної спадщини.

Програма збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки (далі – Програма) є відкритою, що передбачає внесення до неї змін і доповнень, виходячи з реалій розвитку економіки Вінницької міської територіальної громади, наявності фінансових та інших видів ресурсів.

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована цільова Програма

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 № 878 «Про затвердження Списку історичних населених місць України» з метою захисту традиційного характеру середовища населених місць України, на виконання статті 32 Закону України "Про охорону культурної спадщини" затверджено

Список історичних населених місць України, в якому зазначено місто Вінницю, з датою заснування (або першої писемної згадки) 1363 року.

Згідно з Законом України «Про охорону культурної спадщини» традиційний характер середовища є історично успадкованим виглядом та об'ємно-просторовою структурою історичного населеного місця, таким чином, формуючи міське середовище як ландшафт колективної пам'яті.

Головною характеристикою історичного населеного місця є збереження традиційної планувальної структури, відповідного культурного, історичного та архітектурного середовища.

Історичне населене місце — місто, селище чи село, яке зберегло повністю або частково свій історичний ареал з об'єктами культурної спадщини і пов'язані з ними розпланування та форму забудови, типові для певних культур або періодів розвитку. При цьому, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 3.07.2006 № 909 основними напрямками містобудівної діяльності в історичному населеному місці є:

- збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища;
- створення сприятливих умов функціонування історичних ареалів;
- гармонійне поєднання нових будівель з об'єктами культурної спадщини.

Подібна характеристика констатує необхідність використання середовищного підходу в проектуванні міста та його складових.

Формування містобудівного середовища – комплексна проблема, яка розв'язується техніко-технологічними та планувальними засобами. Формування середовища здійснюється на всіх рівнях проектування: в проектах районного планування, в тому числі міських агломерацій, генеральних планах і проектах детального планування районів міста, та базується на ієрархічному принципі, прийнятому при системному підході.

Процесу формування (реставрації, ревіталізації, ревалоризації, реабілітації, консервації, джентрифікації, та іншого) історичного середовища та включення концепцій нової забудови до історично сформованого середовища повинен передувати розгалужений науково-обґрунтований передпроектний аналіз, проведений з метою виявлення містобудівного контексту (характер забудови, масштаб, формотворення, розташування, характерний матеріал та колір, масштабність, та інше).

Головною візією «Програми збереження та розвитку історичного середовища» є впорядкування та структуризація процесів ревіталізації міського історичного ландшафту та збереження традиційного характеру середовища.

2.1. Загальні положення, сучасний стан сфери охорони культурної спадщини

Місто Вінниця має давню історію. На території, що займає сучасне місто, в результаті археологічних досліджень виявлено знахідки часів пізнього палеоліту (40-10 тис. років тому), раннього трипільля (IV-III тис. до н. е.), епохи бронзи (II тис. до н. е.), скіфського часу (VII-VI ст. до н. е.), межі нашої ери, X- XIII ст.

Вінниця згадується в Списку міст руських XIV ст., що зафіксував контури Русі XI-XIII ст. Офіційною датою заснування міста вважається 1363 рік.

Міська забудова сучасної Вінниці почала формуватися у першій половині XVII ст. До цього періоду забудова обмежувалась лінією антропогенних фортифікаційних укріплень – захисним валом.

Сучасна Вінниця складається з чітко виявлених частин, які по розташуванню і забудові відносяться до різних історичних періодів: Старе місто XIII-XX ст., Нове місто XVI-XX ст., Замостя XIX-XX ст.

Постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 № 878 м. Вінницю віднесено до історичних міст України (у складі затвердженого Списку історичних населених місць – міст і селищ міського типу).

Планувальна композиція центральної історичної частини міста обумовлена природним вигином р. Південний Буг. Головними історичними містоутворюючими вісями, дотично яких відбувався розвиток планувальної структури міста, є вулиця Соборна, на котрій розташовані основні пам'ятки архітектури національного і місцевого значення XVII-XX ст., та проспект Коцюбинського. Необхідною умовою для підвищення туристичної привабливості, якості дозвілля та розвитку підприємницької діяльності є створення естетичного міського простору, перед усім в історичній частині міста. Домінуючими об'єктами забудови центральної частини міста за композиційно просторовою структурою були і залишаються споруди трьох монастирів – Єзуїтського (перша третина XVII ст.), Домініканського (перша чверть XVII ст.) та монастиря Капуцинів (перша пол. XVIII ст.).

Великомасштабні відтворювально-реставраційні роботи проводились в місті відразу після закінчення другої Світової війни, із достатнім для свого часу ступенем обґрунтованості. В більш скромних масштабах і не завжди вдало – в наступні роки. Наукова реставрація із застосуванням сучасних технологій виконувалась вже в 1970-ті та на початку 1980-х років. Прикладами можуть слугувати реставраційні роботи будівель театру ім. Садовського, Державного архіву Вінницької області (колишній костьол Єзуїтського монастиря), пізніше - департаменту архітектури та містобудування (бувший особняк капітана Четкова), Свято-Преображенського Собору (в минулому - костьол Домініканського монастиря). У всіх цих будівлях основний упор було зроблено на консервацію та реставрацію фасадів, а також обраних інтер'єрів.

Наразі за композиційно-просторовою структурою Вінниця є центричним містом, яке сформовано низкою історичних та соціально-економічних умов. Головною планувальною та просторовою віссю забудови є річка Південний Буг (що, фактично розділяє місто навпіл) та її притоки (місця тяжіння та формотворчі природні елементи для сучасних мікрорайонів та історичних ареалів міста). Домінуючі райони міста – Замостя та Середмістя – розташовані на протилежних узбережжях річки Південний Буг та формують маркерні композиційно-просторові осередки.

2.2. Аналіз інформації та наявних статистичних даних

Станом на 01.10.2023 відповідно до офіційних Переліків на державному обліку перебуває 201 об'єкти що занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток та тих, що підлягають занесенню до Державного реєстру культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади (з них до Державного реєстру нерухомих пам'яток внесені лише 7 об'єктів за категорією національного значення та 19 – місцевого). Згідно до архівних джерел фактично визнаними відповідно рішень органів охорони культурної спадщини але не внесеними до Переліку та Реєстру пам'ятками культурної спадщини є 312 (в тому числі 67 рекомендованих ІАОП 2019) об'єктів. За такими видами:

За видом	Списково			Документально			Рекомендовані ІАОП 2019	Занесено до Держ. реєстру		
	Національні	Місцеві	Всього	Національні	Місцеві	Всього		Національні	Місцеві	Всього
Археологічні	0	7	7	1	11	12	11	1	1	2
Історичні	0	45	45	4	55	59	8	3	0	3
Монументального мистецтва	0	9	9	1	7	8	2	1	0	1
Архітектури	15	113	128	15	119	134	43	0	8	8
Містобудування										
Садово-паркового мистецтва	2	4	6	3	11	14	1	2	4	6
Ландшафтні	0	6	6	0	18	18	0	0	6	6
Науки і техніки	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Всього:	17	184	201	24	221	245	67	7	19	26

2.3. Аналіз нормативно-правової бази

Правові, організаційні, соціально-економічні відносини у сфері охорони культурної спадщини регулюються низкою законодавчих документів, які створені з метою урегулювання питань використання об'єктів культурної

спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь. Основними регулятивними документами в сфері охорони культурної спадщини є:

- *Конституція України* розділ I ст. 11, 12; розділ II ст. 66;

- *Міжнародні документи та конвенції*:

- Європейська культурна конвенція від 19.12.1954;
- Конвенція про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності від 14.11.1970;
- Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини від 16.11.1972;
- Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи 03.10.1985;
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (переглянута) від 16.01.1992;
- Європейська ландшафтна конвенція від 20.10.2000;
- Ризька хартія про автентичність та історичну реконструкцію культурної спадщини від 24.10.2000;
- Конвенція про охорону підводної культурної спадщини від 02.11.2001;
- Конвенція ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини;
- Конвенція ЮНЕСКО про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження від 2007.

- *Закони України*:

- «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 № 1805-III;
- «Про охорону археологічної спадщини» від 18.03.2004 № 1626-IV;
- «Про Перелік пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації» від 23.09.2008 № 574-VI;
- «Про ратифікацію Конвенції про охорону архітектурної спадщини Європи» від 20.09.2006 № 165-V;
- «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» від 21.09.1999 № 1068-XIV;
- «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 3038-VI;
- «Про ратифікацію Європейської ландшафтної конвенції» від 07.09.2005 № 2831-IV;
- «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» від 09.04.2015 № 317-VIII;
- «Про архітектурну діяльність» від 20.05.1999 № 687-XIV;
- «Про культуру» від 14.12.2010 № 2778-VI;
- «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 № 1102-IV;
- «Про Генеральну схему планування території України» від 07.02.2002 № 3059-III.

- Кодекси України:

- Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X;
- Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III;
- Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III;
- Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV;
- Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV;
- Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.

- Постанови Кабінету Міністрів України:

- «Про затвердження Списку історичних населених місць України» від 26.07.2001 № 878;
- «Про затвердження Порядку визначення категорій пам'яток» від 22.05.2019 № 452;
- «Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць» від 13.03.2002 № 318;
- «Про затвердження Порядку визнання населеного місця історичним» від 03.07.2006 № 909;
- «Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України» від 03.09.2009 № 928;
- «Про затвердження Державної програми охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини на 2004-2008 роки» від 23.12.2004 № 1732;
- «Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць» від 13.03.2002 № 318;
- «Про затвердження Порядку укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини» від 28.12.2001 № 1768;
- «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» від 21.09.1998 № 1482;
- «Про використання культових споруд – визначних пам'яток архітектури, які не підлягають передачі у постійне користування релігійним організаціям» від 09.08.2001 № 1005;
- «Про умови передачі культових будівель - визначних пам'яток архітектури релігійним організаціям» від 14.02.2002 № 137;
- «Про затвердження Порядку видачі дозволів на проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, в зонах охорони, в історичних ареалах населених місць, а також досліджень решток життєдіяльності людини, що містяться під землею поверхнею, під водою на території України» від 13.03.2002 № 316;
- «Про затвердження Методики грошової оцінки пам'яток» від 26.09.2002 № 1447;

- «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з охорони культурної спадщини, паспортизації, інвентаризації та реставрації її пам'яток» від 07.12.2005 № 1166;
- «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів Державною екологічною інспекцією» від 6.03.2019 № 182;
- «Деякі питання надання адміністративних послуг, видачі документів дозвільного характеру» від 01.07.2009 № 724;
- «Деякі питання видачі документів дозвільного характеру» від 19.08.2009 № 987;
- «Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України» від 03.09.2009 № 928;
- «Про затвердження переліку певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, які не можуть провадитися на підставі подання декларації про провадження господарської діяльності» від 25.08.2010 № 725.

- Укази Президента України:

- «Про національні заклади культури» від 11.10.1994 № 587;
- «Про День пам'яток історії та культури» від 23.08.1999 № 1062;
- «Про додаткові заходи з підготовки і випуску багатотомного енциклопедичного видання «Звід пам'яток історії та культури України»» від 28.11.2007 № 1156/2007;
- «Питання охорони пам'яток сакральної культури в Україні» від 01.11.2007 № 1042.

- Постанова Ради Міністрів Української РСР:

- «Про впорядкування справи обліку та охорони пам'ятників архітектури на території Української РСР» від 24.08.1963 № 970;
- «Про затвердження списку пам'ятників архітектури по Українській РСР» від 28.03.1956 № 320.

- Накази:

- «Про затвердження Порядку встановлення та утримання охоронних дошок та охоронних знаків на нерухомих пам'ятках» від 27.01.2004 № 30/10 Спільний наказ Міністерства культури і мистецтв та Державного комітету України з будівництва та архітектури;
- «Про затвердження форм облікової картки та паспорта об'єкта культурної спадщини» від 13.05.2004 № 295/104 Спільний наказ Міністерства культури і мистецтв України та Державного комітету України з будівництва та архітектури;

- «Про затвердження Порядку відтворення визначних об'єктів архітектурно-містобудівної спадщини» від 05.11.2007 № 69/299 Спільний наказ Міністерства культури і туризму України та Міністерства регіонального розвитку та будівництва України.

Державної служби охорони культурної спадщини:

- «Методичні рекомендації щодо заповнення облікової картки об'єкта культурної спадщини та паспорта об'єкта культурної спадщини» від 03.06.2004 № 11;
- Наказ Державної служби охорони культурної спадщини «Про схвалення методичних рекомендацій щодо визначення предмету охорони об'єкта культурної спадщини» від 15.09.2005 № 15.

Міністерства культури і туризму України:

- «Про занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України» від 07.09.2006 № 747/0/16-06;
- «Про затвердження форми звітності (адміністративні дані) N 1-ПКС (річна) «Звіт про нерухомі пам'ятки та об'єкти культурної спадщини» та Інструкції щодо її заповнення» від 20.08.2007 № 48.

Міністерства культури:

- «Порядок обліку об'єктів культурної спадщини» від 11.03.2013 № 158;
- «Про внесення змін до Порядку обліку об'єктів культурної спадщини» від 27.06.2019 № 501.

Міністерство регіонального розвитку та будівництва України:

- «Про прийняття національного стандарту України» (ДСТУ Б Б.2.2-10:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування») від 24.2006.2016 № 178;
- «Про затвердження ДБН А.2.2-14:2016 Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування. Зі зміною №1» від 29.12.2016 № 337.

- Нормативно-правові акти Вінницької обласної ради, Вінницької міської ради та її виконавчого комітету:

- рішення Вінницької обласної ради «Про Стратегію збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року» від 21.02.2020 № 921;
- рішення Вінницької міської ради «Про затвердження «Концепції інтегрованого розвитку Вінницької міської територіальної громади 2030» від 22.02.2019 № 1542;
- рішення виконавчого комітету Вінницької міської ради «Про затвердження Плану реалізації та каталогу стратегічних проєктів «Концепції інтегрованого

розвитку Вінницької міської територіальної громади 2030» від 01.08.2019 № 1910;

- рішення Вінницької міської ради «Про затвердження Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0.» від 26.02.2021 № 194.

- Науково-проектна документація:

- «Межі та режими використання територій та зон охорони пам'яток культурної спадщини м. Вінниці», затверджена наказом управління культури і мистецтв Вінницької обласної державної адміністрації від 21.12.2020 № 188 та погоджена наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 05.11.2021 № 872;
- «Межі та режими використання території історичного ареалу м. Вінниці», затверджені наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 29.12.2021 № 1031.

Програма узгоджена з пріоритетними напрямками, завданнями та заходами, затвердженими Стратегією розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегія 3.0.

2.4. Опис успішних прикладів

Прикладами використання бюджетних джерел фінансування реставрації об'єктів культурної спадщини в Україні є державні, обласні, районні, міські програми збереження культурної спадщини, а також програми і стратегії розвитку культури.

Згідно до проведеного дослідження та роботи «Аналіз програм збереження культурної спадщини України», проведеного О. Рибчинським (в рамках проекту «СНОІСЕ: культурна спадщина і сучасність») було розглянуто наступні програми:

- Державна цільова програма збереження культурної спадщини та розвитку туристичної інфраструктури м. Глухова Сумської області на 2012-2016 роки, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 20.07.2011 № 814;
- Програма збереження культурної спадщини Тернопільського району на 2012 – 2015 рр., затверджена рішенням районної ради від 15.06.2012 №231;
- Комплексна програма збереження та використання пам'яток культурної спадщини Закарпатської області на 2016 – 2020 роки, затверджена рішенням Закарпатської обласної ради від 22.12.2015 №91;
- Програма збереження об'єктів культурної спадщини Запорізького району на 2016-2020 роки, затверджена на п'ятій сесії Запорізької районної ради Запорізької області від 31.03.2016 № 19;
- Програма охорони та збереження культурної спадщини на території Бахмутської міської об'єднаної територіальної громади на 2021-2025 роки, затверджена рішенням Бахмутської міської ради від 09.12.2020 № 7/2-45;

▪ Програма охорони та збереження культурної спадщини на території Лиманської міської територіальної громади на 2022-2026 роки, затверджена рішенням Лиманської міської ради від 19.08.2021 №8/13-1764;

▪ Програма з охорони культурної спадщини та збереження історичного середовища м. Дніпра на 2021-2025 роки, затверджена рішенням Дніпровської міської ради від 22.07.2020 № 14/49;

▪ Обласна комплексна програма «Культура Одещини - 2020-2022 роки», затверджена Одеською обласною радою від 20.12.2019 №1166-VII;

▪ Міська цільова програма з охорони та збереження пам'яток культурної спадщини м. Чернігова на 2019-2021 роки, затверджена рішенням Чернігівської міської ради від 29.11.2018 № 36/VII – 5;

▪ Міська цільова програма «Охорона та збереження культурної спадщини м. Києва на 2019-2021 роки, затверджена рішенням Київської міської ради від 18.12.2018 №463/6514.

В результаті огляду регіональних цільових програм зазначено такі ключові проблеми та недоліки:

- програми відображають формальний підхід до збереження та розвитку культурної спадщини;

- завдання поставлені у програмах не враховують можливостей співпраці із громадами та недержавними організаціями;

- в програмах неналежно засвідчено проблеми оживлення культурної спадщини або її соціалізації.

Заходи у пам'яткоохоронній сфері інших країн були досліджені у вищезазначеній роботі О. Рибчинського, де виявлено фокусування на проблемах збереження культурного ландшафту, нового будівництва в охоронній зоні і навколо пам'ятки, використанню комп'ютерних технологій в дослідженні та реставрації пам'яток, активного використання архітектурної спадщини для соціокультурних цілей:

▪ У Великій Британії накопичено позитивний досвід державної та приватної співпраці. У 1992 р. почала діяти концепція управління державною власністю — «Приватна фінансова ініціатива» (Private Finance Initiative). З представниками приватного сектора укладають довгострокові контракти і угоди на надання послуг, а однією з головних умов є зобов'язання інвестиційного характеру. Серед безлічі важливих і актуальних форм охорони національної спадщини особливе місце належить довірчому управлінню.

▪ У Франції існує поняття «педагогіка культурної спадщини» як міждисциплінарний напрямок, котрий поєднує в собі: педагогіку, психологію, етику, право, історію, маркетинг та інші галузі». Поняття педагогіки культурної спадщини розширює обізнаність місцевої громади щодо ресурсів спадщини, впроваджується через навчальні та просвітницькі уроки, тренінги семінари, відвідування музеїв, історичних ділянок, тощо.

У Вінниці Програма реставрації об'єктів культурної спадщини діє з 2014 року. Впродовж останніх шести років було затверджено наступні Програми:

- «Програма реставрації об'єктів культурної спадщини на території м. Вінниці на 2014-2017 роки», затверджена рішенням Вінницької міської ради від 29.08.2014 №1801 (зі змінами);
 - «Програма реставрації об'єктів культурної спадщини на території м. Вінниці на 2018-2020 роки», затверджена рішенням Вінницької міської ради від 22.12.2017 № 1020 (зі змінами);
 - «Програма реставрації об'єктів культурної спадщини на територіях населених пунктів, що входять до складу Вінницької міської територіальної громади, на 2021-2023 роки», затверджена рішенням Вінницької міської ради від 24.12.2020 № 130 (зі змінами);
- В ході реалізації Програм було виконано наступні заходи:

Рік	Адреса	Назва об'єкта	Ох. №	Вид робіт	Замовник (розпорядник коштів)	Кошти (т. грн.)
1	2	3	4	5	6	7
Програма реставрації об'єктів культурної спадщини на території м. Вінниці на 2018-2020 роки (Рішення Вінницької міської ради від 22.12.2017 № 1020), зі змінами						
2018	ЦПКіВ ім. Горького, вул. Хлібна, 1	«Літній театр»	352-М	розроблено звіт щодо технічного стану будівельних конструкцій	департамент капітального будівництва ВМР	182,529
	вул. Монастирська, 4	будинок гімназії (будівля Технічного ліцею)		розроблено: - звіт щодо технічного стану будівельних конструкцій - науково-проектну документацію на реставраційні роботи	департамент капітального будівництва міської ради	340,871
	вул. Соборна, 50	«Готель «Франсуа»	222 - М	-проведено реставраційні роботи головного фасаду -розроблено науково-проектну документацію на реставрацію	-департамент міського господарства міської ради, -Територіальний центр соціального обслуговування	2100,986 103,866
	вул. Мури, 1	«Башта та мур»	55/3	-продовжено реставрацію об'єкту -виконано протиаварійні та невідкладні консерваційні роботи (співфінансування)	департамент будівництва, містобудування та архітектури Вінницької ОДА	1 380,000

2019 5 933 082	вул. Монастирська, а, 4	будинок гімназії (будівля Технічного лицею)		-кориговано проектно- кошторисну документацію -проведено експертизу	департамент капітального будівництва	5,535
	вул. Соборна, 94	КЗ «ЗОШ І-ІІІ ступенів – гімназія № 2 ВМР – пам'ятка архітектури місцевого значення «Жіноча гімназія»	225-М	-проведено реставраційні роботи (термомодернізація даху)	департамент капітального будівництва	4 400,000
	вул. Соборна, 50	«Готель «Франсуа»	222-М	-кориговано проектно- кошторисну документацію -проведено експертизу -виконано реставраційні роботи	-департамент соціальної політики, -Територіальний центр соціального обслуговування	995,990
	вул. Замостянська , 27	«Житловий будинок залізничників»	392-М	розроблено проектно- кошторисну документацію	департамент міського господарства	449,866
	вул. І. Бевза, 15	«Садиба письменника і громадського діяча М. М. Коцюбинського»	020001 -Н	розроблено проектно- кошторисну документацію на реконструкцію системи газопостачання	-департамент культури, -Вінницький літературно- меморіальний музей М. М. Коцюбинського	12,329
	вул. Пушкіна, 11	«Особняк»	365-М	проведено ремонтно- реставраційні роботи (влаштування водостічної системи)	- виконавчий комітет міської ради, -КП «Інститут розвитку міст»	69,362
020 13 976 097	вул. Соборна, 94	КЗ «ЗОШ І-ІІІ ступенів – гімназія № 2 ВМР – пам'ятка архітектури місцевого значення «Жіноча гімназія»	225-М	виконано роботи з реставрації будівлі (термомодернізації)	департамент капітального будівництва	1 0437,366
	вул. Соборна, 50	«Готель «Франсуа»	222 М	виконано ремонтно- реставраційні роботи	-департамент соціальної політики, -Територіальний центр соціального обслуговування	828, 921

	вул. Замостянська, 27	«Житловий будинок залізничників»	392-М	-виконано експертизу науково-проектної документації, -проведено торги в системі Prozorro	департамент міського господарства	49,206
	вул. І. Бевза, 15	«Садиба письменника і громадського діяча М. М. Коцюбинського»	020001 – Н	виконано ремонтно-реставраційні роботи	-департамент культури, -Вінницький літературно-меморіальний музей М. М. Коцюбинського	2 610,614
	пл. Т. Шевченка, 1 (вул. Соборна, 17)	«Костьол» і «Колегіум» (у складі комплексу «Єзуїтський монастир»)		виготовлено облікову документацію (облікові картки та акти стану збереження)	департамент архітектури та містобудування	49,990
Програма реставрації об'єктів культурної спадщини на територіях населених пунктів, що входять до складу Вінницької міської територіальної громади, на 2021-2023 роки (Рішення Вінницької міської ради від 24.12.2020 № 130), зі змінами						
2021 4.023.228	вул. Соборна, 75	«Житловий будинок»	369-М	розроблено науково-проектну документацію	департамент міського господарства	220,000
	вул. Замостянська, 27	«Житловий будинок залізничників»	392-М	проведено заміну частини (473 м ²) покрівлі будинку	департамент міського господарства	886,263
	вул. Соборна, 94	КЗ «ЗОШ І-ІІІ ступенів – гімназія № 2 ВМР – пам'ятка архітектури місцевого значення «Жіноча гімназія»	225-М	виконано роботи з реставрації будівлі (термомодернізації)	департамент капітального будівництва	1 685,975
	вул. Магістратська, 66	«Особняк капітана Длуголенцького»	23-М	виготовлено науково-проектну документацію	-департамент культури міської ради, -Вінницька дитяча художня школа	681,000
	пл. Т. Шевченка, 1 (вул. Соборна, 17)	«Костьол» і «Колегіум» (у складі комплексу «Єзуїтський монастир»)		виготовлено облікову документацію (паспорти)	департамент архітектури та містобудування	49,990
	вул. Мури, 1	«Башта та мур»	55/3	- розроблено коригування науково-проектної документації, -виконано протиаварійні та	управління будівництва Вінницької обласної державної	500,000

				невідкладні консерваційні роботи	адміністрації (субвенція)	
2022	вул. Замостянська, 27	«Житловий будинок залізничників»	392-М	виконано роботи з вогнезахисту дерев'яних конструкцій покрівлі	департамент міського господарства	83 220,58
2023 (станом на 1.11.23)	вул. Соборна, 94	КЗ «ЗОШ I-III ступенів – гімназія № 2 ВМР – пам'ятка архітектури місцевого значення «Жіноча гімназія»	225-М	проведено роботи з реставрації будівлі (термомодернізації)	департамент капітального будівництва	12984,532
	вул. Магістратська, 66	«Особняк капітана Длуголенцького»	23-М	виготовлено науково-проектну документацію	-департамент культури міської ради, -Вінницька дитяча художня школа	557,317
	вул. Симона Петлюри	«Комплекс об'єктів культурної спадщини «Садиба Львовича»		виготовлено облікову документацію	Департамент архітектури та містобудування Вінницької міської ради	35,000
	вул. Стрілецька, 23	«Стрілецький цвинтар вояків Галицької Армії та Армії Української Народної Республіки 1919-1920 років»		виготовлено облікову документацію	Департамент архітектури та містобудування Вінницької міської ради	20,000
	вул. Київська, 1	«Пам'ятник ліквідаторам та жертвам Чорнобильської катастрофи 1986 р.»		виготовлено облікову документацію	Департамент архітектури та містобудування Вінницької міської ради	24,900
	вул. М. Оводова	«Гранітна колона»		виготовлено облікову документацію	Департамент архітектури та містобудування Вінницької міської ради	20,000

Внаслідок проведення ряду успішних заходів щодо охорони та реставрації об'єктів культурної спадщини визначено подальшу етапність проведення робіт:

- Визначення об'єкту рекомендованим до включення до Переліку шляхом громадської ініціативи та розгляду уповноваженим органом (у разі відсутності у об'єкта будь якого охоронного статусу) шляхом подання історичної довідки та заяви на включення об'єкту до списку Рекомендованих;
- Розгляд питання про занесення об'єкта культурної спадщини до Переліку за власною ініціативою або за зверненням фізичних, юридичних осіб або інших громадських формувань, як щойно виявленого об'єкта культурної спадщини відповідно чинного законодавства (Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 № 1805-III) на підставах, зазначених п.3 розділу II Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого Наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158 (у разі відсутності у об'єкта статусу щойно виявленого об'єкту культурної спадщини);
- Укладання охоронного договору власником у місячний строк з дня отримання повідомлення про внесення до Переліку від уповноваженого органу, (згідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2001 № 1768 «Про затвердження Порядку укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини»). При цьому, необхідним є надання документів у складі: акт технічного стану пам'ятки (поновлюється не рідше ніж раз на 5 років або у п'ятиденний термін після зміни пам'ятки); опис культурних цінностей і предметів, які належать до пам'ятки; по-поверхові плани (М1:100) та плани інженерних комунікацій та зовнішніх мереж (за наявності); генеральний план земельної ділянки, на якій розташована пам'ятка (М 1:50, 1:100, 1:500, 1:1000 або 1:2000); паспорт пам'ятки (з зазначенням відповідної наявної облікової документації та нормативного акту, відповідно до якого складено облікову документацію. В т.ч. «паспорт пам'ятки» радянського зразка або облікова документація чинного законодавства (п.5, р.VI, Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого Наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158; п.3 Наказу Міністерства культури України від 27.06.2019 № 501, п.5, р. VI, Порядку обліку об'єктів культурної спадщини затвердженого Наказом Міністерства культури України від 27.06.2019 № 501);
- Виготовлення облікової документації у строк, що не перевищує трьох років з дати занесення об'єкта культурної спадщини до Переліку та координація занесення об'єкту до Реєстру, на підставах, зазначених у р. IV та р. IX Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого Наказу Міністерства культури України від 27.06.2019 № 501 та надання свідоцтва про реєстрацію об'єкта культурної спадщини як пам'ятки;
- Виготовлення або корегування проєкту зон охорони об'єкту культурної спадщини та узгодження з уповноваженими органами (може бути рекомендовано обліковою документацією або визначено містобудівною документацією);
- Проведення уповноваженим органом постійного моніторингу об'єктів культурної спадщини не рідше одного разу на рік відповідно до плану, що затверджується на початку року не пізніше 20 січня та складання інформаційної довідки за результатами постійного моніторингу (Додаток 5 до Порядку обліку

об'єктів культурної спадщини (пункт 3 розділу VI));

- Проведення архітектурного конкурсу (для пам'яток національного значення) та виконання науково-проектної документації на об'єкт культурної спадщини (згідно до ДБН А.2.2-14:2016 Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування зі змінами, затвердженого Наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 29.12.2016 № 337);
- Виконання невідкладних протиаварійних робіт та робіт з реставрації, консервації, ревіталізації, музеєфікації, та іншого згідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 № 1805-III.

2.5. Визначення напрямку

▪ *Історична складова*

Вінницька міська територіальна громада, зокрема, місто Вінниця, є історично-сформованим осередком, що розвивався шляхом розбудови та приєднання поселень-сателітів. Подібна типологія є характерною для всіх історичних поселень та є формотворчою характеристикою міського ландшафту в цілому.

Міська забудова сучасної Вінниці почала формуватися в середині XVIII ст. До цього періоду забудова обмежувалась лінією антропогенних фортифікаційних укріплень - захисним валом, що проходив поперек території сучасного Центрального історичного ареалу. Таким чином, було сформовано історичне районування міста Вінниці з сегментацією визначних історичних ареалів, які, наразі, не виявлені Історико-архітектурним опорним планом міста.

Так, відповідно до історичного планування Вінниця сформована процесом природнього «зрощення» окремих історичних районів та поселень, що утворюючи агломерацію, об'єднувались з метрополією. Такими одиницями є села Вишня, Пирогове, П'ятничани, Великі та малі Хутори, та інші. Промисловими новоутвореннями були райони Замостя та Тяжилів. Подібна структура є передумовою до утворення «провалів» в композиції та «острівного» розташування історичних осередків ландшафтів традиційного середовища, які поєднані розгалуженими транспортно-пішохідними зв'язками та елементами дисгармонійної і рядової забудови.

За часовими рамками абсолютна більшість визначених пам'яток побудована в період кін. XIX – поч. XX ст., що є періодом активного розвитку як для Вінниці зокрема, так і для всієї України в цілому, та характеризується пришвидшенням темпів урбанізації. За типологічними ознаками першочерговою функцією більшості об'єктів культурної спадщини є житлова.

Нагальною є потреба в аналізі та врахуванні історичної архітектурної складової, що продовжує формувати ландшафт забудови.

▪ *Містобудівна складова*

Головною транспортною магістраллю міста є вісь вул. Соборна – просп. Коцюбинського, що формує цілісну транзитну зону. Меншою за значенням, однак, перспективною є частково-паралельна вісь вул. Стрілецька – вул. Магістратська. В цілому, місто має здебільшого регулярне планування (окрім території «Старого міста»), та заплановано згідно до історичної сітки вулиць, що сприяє збереженню міської тканини.

Значна кількість об'єктів культурної спадщини тяжіє до головних транспортних вісей, формуючи фасади забудови. Внаслідок логістичного фактору дані об'єкти, зазвичай, мали пріоритет у виконанні реставраційних та невідкладних протиаварійних заходів. При цьому, об'єкти розташовані у віддаленні та внутрішньо-квартальна забудова є мало дослідженою, зазнає руйнувань та менше моніториться.

▪ *Композиційно-просторова складова*

Композиційно-просторова структура історичних зон була сформована навколо домінуючих об'єктів квартальної забудови, земельні ділянки котрих продовжують мати вплив на розвиток сучасної міської тканини. Основними формотворчими елементами Центрального історичного ареалу є система громадських просторів: Ринкова площа (суч. територія кінотеатру «росія» - поєднувала культову та окремі осередки сельбищних зон); Міський сад (нині Європейська площа); Калічанська площа; Сінна площа; Дров'яна площа (ймовірно, нині вул. Князів Коріатовичів, 3); «М'ясна» площа (ймовірно, нині тер. вул. Магістратська, 2); Берегова площа (прибл. нині вул. Князів Коріатовичів, 1). Втрата та стагнація таких історично – сформованих просторових домінат сприяє дисгармонізації архітектурного середовища та маргіналізації не регулярно-збудованих осередків. Дана передумова є причиною не затребуваності низки об'єктів культурної спадщини внаслідок втрати транспортно-пішохідних, просторових та сенсовних зв'язків з середовищем.

Важливим композиційно-планувальним елементом забудови центрального історичного ареалу є оборонний земляний вал антропогенного походження, який було створено з метою відмежування першої історичної зони міста. В сучасній міській тканині територія валу, та прилеглі до нього, є здебільшого забудованими, однак такими, що зберегли композиційно- планувальний характер лінії оборонних укріплень. Таким чином, втрачена оборонна лінія наразі сформована низкою дисгармонійних великомасштабних об'єктів, та являє собою сучасну «лінію» що запроєктована без врахування характеру історичного середовища та всупереч середовищному підходу.

Відокремлене розташування об'єктів культурної спадщини, що сформовано історичними передумовами, обумовлює наявні розриви в композиції міської тканини. Маркерні елементи пам'яті формують окремо-розташовані осередки з розгалуженим історичним середовищем навколо, яке не завжди поєднане з міськими історичними ареалами. Подібна типологія формування історичного середовища великих та найбільших міст констатує потребу у застосування середовищного підходу в проектуванні та збереженні характеру традиційного

середовища забудови, яке формує структуру Історичного міста та видові точки об'єктів культурної спадщини.

- *Урбаністична складова*

Наразі Вінниця є поліфункціональним містом, сформованим системою розгалужених центрів, що активно розвивається та має потенціал для подальшої розбудови внаслідок низки соціально-економічних, політико-адміністративних та географічних факторів.

Однак, активний розвиток є підґрунтям до виникнення низки проблем в галузі як містобудування і урбаністики, так і пам'яткознавства і роботи з об'єктами культурної спадщини. Більша кількість досліджень, ґрунтовні передпроектні аналізи, та увага до проєктів композиційно-просторового розвитку дозволять уникнути порушень міської тканини та зберегти комфортне співмасштабне середовище, метою якого є функціональне та гармонійне використання історичних зон та об'єктів культурної спадщини без їх руйнації.

Наразі місто перебуває на стадії переходу від процесу урбанізації до субурбанізації, передумовою до чого є забруднення середовища, потреба в рекультивативі окремих ділянок та перенаселення міста, що призводить до розвитку маятникової міграції. Процес субурбанізації потребує застосування методів децентралізації міських просторів та підсилення взаємозв'язку віддалених районів міста та центру. Прогнозованою є подальша дезурбанізація міста що зумовить потребу у ревіталізованих та джентрифікованих просторах. Підсилюючим фактором для ревіталізації міських просторів повинна стати реабілітація об'єктів культурної спадщини як формотворчих елементів всієї міської структури.

- *Соціально-психологічна складова*

Об'єкти культурної спадщини є формотворчим предметом пам'яті та охорони культурного ландшафту, мають значний вплив на дизайн міського середовища та його використання.

Не затребувані та руйновані об'єкти культурної спадщини несуть негативний вплив на сприйняття міського ландшафту.

- *Туристична складова*

Культурна спадщина є об'єктом тяжіння як містян (внаслідок своєї співмасштабності та естетичної складової) так і маркерними точками для туристичних маршрутів. Досліджені, ревіталізовані пам'ятки є важливою складовою історичності, міфологізації та брендінгу.

Однак, наявність статусу об'єкта культурної спадщини часто сприймається інвесторами та бізнес спільнотою як обтяжуючий фактор, який змушує до слідування низки бюрократичних процедур. Важливим є популяризація таких об'єктів з залученням громадськості та інвесторів до їх збереження та розвитку туристичної, і, як наслідок, економічної складової.

- *Економічна складова*

Наразі підтримка об'єктів культурної спадщини є здебільшого дотаційною внаслідок не комерційного використання об'єктів та відсутності цільових програм фінансування підтримки та розвитку таких об'єктів. Культурна спадщина часто не сприймається як джерело потенційного доходу внаслідок своєї туристичної привабливості та переваг у використанні. Комплексний підхід до реабілітації історичного середовища з максимальним залученням громадськості є необхідною складовою успішного та економічно доцільного розвитку.

Наявна потреба реорганізації підходу до роботи з об'єктами культурної спадщини для збільшення ефективності, рентабельності та конкурентоспроможності шляхом впровадження заходів з вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт та методів державно-приватного партнерства, які наразі не застосовуються.

Нестача інвестицій у дослідження та розробку науково-проектної документації провокує стагнацію та руйнування об'єктів культурної спадщини та удорожчання реставраційних та невідкладних протиаварійних робіт в подальшому.

- *Політико-адміністративна складова*

Внаслідок історичного та сучасного приєднання територій та включення до складу Вінницької міської територіальної громади наявна відмінність у впорядкуванні центральної, серединної і периферійної зон та нерівномірне виявлення об'єктів культурної спадщини.

Законодавство в галузі охорони об'єктів культурної спадщини є недосконалим, внаслідок чого виникає ряд розбіжностей.

Сучасна система облікування об'єктів культурної спадщини передбачає виготовлення облікової документації в складі, визначеному Наказом Міністерства культури «Про внесення змін до Порядку обліку об'єктів культурної спадщини» від 27.06.2019 № 501. При цьому, облікова документація, виготовлена до 1 грудня 2020 року (в складі паспортів, облікових карток, та іншого, в тому числі «Паспорт пам'ятки архітектури» радянського зразка) залишається чинною і може бути корегованою виключно шляхом виготовлення облікової документації нового зразка, з зазначенням у Переліку графі «Наявність облікової документації та нормативний акт, відповідно до якого складено облікову документацію» (Додаток до наказу Міністерства культури України від 27.06.2019 № 501). Об'єкти культурної спадщини, що визначені як щойно виявлені та рекомендовані до занесення до Переліку потребують наукового вивчення, класифікації, виготовлення облікової документації та подання на державну реєстрацію.

Реєстрація об'єкта культурної спадщини як пам'ятки та укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини здійснюється шляхом, визначеним чинним законодавством (Наказ Міністерства культури і туризму

України від 05.12.2005 № 900 «Про затвердження Порядку видачі свідоцтва про реєстрацію об'єкта культурної спадщини як пам'ятки»; Постанова Кабінет Міністрів України від 28.12.2001 № 1768 «Про затвердження Порядку укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини»).

Згідно до чинної Програми охорони та збереження культурної спадщини Вінницької області на 2023-2027 роки, затвердженої рішенням сесії Вінницької обласної ради 8 скликання, загальною проблематикою також визначено наступне:

Облікування. Відсутність облікової документації на пам'ятки культурної спадщини не дає змогу отримати більш повну і достовірну інформацію про них, а також запровадити електронну форму збереження та надання інформації, що відповідатиме вимогам міжнародних конвенцій з охорони культурної спадщини стосовно доступності інформації про об'єкти культурної спадщини.

Стан використання земель історико-культурного призначення потребує постійного моніторингу та контролю. Нагальною потребою є визначення території пам'яток археології, для яких необхідно виготовлення облікової документації, складовою якої є технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж території пам'ятки. Межі та режими використання території пам'ятки визначаються науково-проектною документацією, що складається за результатами проведених досліджень

3. Мета цільової Програми

Метою Програми є формування місцевої пам'яткоохоронної політики, збереження і популяризація пам'яток культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади.

Програма є нормативним документом щодо сприяння збереженню та розвитку пам'яткоохоронної галузі з урахуванням соціально-економічних, культурно-просвітницьких, історичних, туристичних, урбаністичних, містобудівних та об'ємно-просторових передумов.

4. Пріоритетні завдання цільової Програми

Пріоритетними завданнями цільової Програми є конкретні напрями діяльності, що заплановані до реалізації протягом 2024-2026 років та забезпечать досягнення мети Програми (див. п. 3. Мета цільова Програми) через конкретні дії, визначені у п. 3, 7. Напрями діяльності і заходи/проекти цільової Програми) та які можна оцінити за допомогою результативних показників, зазначених п.11. Показники моніторингу (ключові показники) цільової Програми), що характеризує ефективність реалізації цільової Програми. При цьому,

пріоритетними слід вважати завдання, скеровані на виконання стратегічних проєктів, визначених у Стратегії 3.0.

Завданнями Програми є:

1. Реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини:

- сприяння виявленню та облікуванню нововиявлених та існуючих об'єктів культурної спадщини.
- забезпечення моніторингу належного рівня охорони, збереження й функціонування історико-культурного середовища Вінницької міської територіальної громади за допомогою сталих комплексних методів реставрації, ревіталізації, музеєфікації, та іншого щодо матеріальної та не матеріальної культурної спадщини та її середовища;
- науково-дослідне забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини
- сприяння збереженню природоохоронних об'єктів, рекреаційних зон, та охоронюваних ландшафтів традиційного історичного середовища;
- здійснення нагляду за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони об'єктів культурної спадщини.

2. Визначення візій щодо раціонального використання (ревіталізації, реабілітації, джентрифікації, консервації) та реставрації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови:

- проведення інвентаризації об'єктів культурної спадщини з метою виявлення об'єктів, що потребують проведення ремонтно-реставраційних, термінових, протиаварійних і консерваційних робіт, а також удосконалення ведення обліку об'єктів культурної спадщини;
- організація та стратегічне планування досліджень та заходів щодо об'єктів культурної спадщини, які потребують невідкладних протиаварійних або реставраційних робіт з можливістю викупу особливо-цінних чи аварійних об'єктів культурної спадщини;
- планування проведення заходів з реставрації, ревіталізації, музеєфікації, консервації, та іншого щодо об'єктів культурної спадщини;
- поширення практик використання сучасних фінансових інструментів з залученням позабюджетних ресурсів, як субвенції, кошти Державного фонду регіонального розвитку, Українського культурного фонду тощо.
- планування системних заходів з популяризації пам'яток матеріальної та не матеріальної культурної спадщини;
- сприяння створенню (розвитку) електронної бази даних об'єктів культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади: картографічні, геодезичні, бібліографічні, архівні матеріали, фотографії об'єктів, тематичні каталоги та інше;
- підтримка розвитку всебічного співробітництва учасників культурної та пам'яткоохоронної галузей щодо збереження, охорони та популяризації об'єктів культурної спадщини розвитку культури регіону як важелю економічного та соціального розвитку територій;

- консолідація науково-дослідних, проектних, реставраційних організацій для збереження об'єктів культурної спадщини.

5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання цільової Програми

Напрями Програми мають бути синхронізовані із етапами роботи над об'єктами – моніторинг та визначення технічного стану об'єктів культурної спадщини, розроблення облікової та науково-проектної документації, проведення робіт з реставрації, реабілітації, ревіталізації, консервації, невідкладних протиаварійних заходів, та інших.

Об'єкти культурної спадщини є найбільш вразливими щодо зовнішніх деструктивних впливів і досить часто перебувають на перетині протилежних інтересів держави (як головного суб'єкта збереження культурної спадщини), громадських організацій – з одного боку, та суб'єктів господарчої діяльності – з іншого. При цьому, інституційне і правове забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини України є не досконалим, що негативно позначається на пам'яткоохоронній діяльності.

5.1. Строки та етапи реалізації Програми

«Програма збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки», та планований розвиток на період 2027-2030 років відображено в матриці етапів реалізації, де 3 це найвищий пріоритет виконання заходу, за наступними етапами:

Заходи		Термін виконання етапу						
		2024-2026			2027-2030			
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Моніторинг	Інвентаризація та моніторинг об'єктів культурної спадщини. Складання актів технічного стану об'єктів культурної спадщини;	3	2	1	3	2	1	0
	Забезпечення укладання охоронних договорів в установленому законодавством порядку;	0	1	2	3	2	1	0
	Інспекційні перевірки стану нерухомих об'єктів культурної спадщини;	1	3	2	0	3	2	1
	Своєчасна актуалізація облікових справ об'єктів культурної спадщини та повідомлення уповноважених органів щодо необхідності корегування Державного реєстру об'єктів культурної спадщини;	0	1	2	3	2	1	0
	Робота міжвідомчої координаційної ради з питань охорони культурної спадщини та дотичних до неї.	1	2	3	0	1	2	3
В	Виявлення, дослідження нових об'єктів культурної спадщини та збір інформації;	1	2	3	3	2	1	0

	Проведення первинних досліджень, фото-фіксації. Складання облікових карток на щойно виявлені об'єкти культурної спадщини та підготовка пропозицій щодо надання їм статусу;	1	2	3	3	2	1	0
	Сприяння оновленню застарілої облікової документації на об'єкти культурної спадщини.	1	2	3	1	2	3	0
Дослідження	Дослідження та визначення історичної складової території Вінницької міської територіальної громади;	3	2	1	3	2	1	0
	Впровадження посібнику «Довідник історичного середовища»;	0	1	1	2	2	3	3
	Підтримка розвитку системи громадського нагляду над об'єктами культурної спадщини;	1	2	2	3	3	3	3
	Розробка стратегій розвитку та використання внутрішньо-квартальних зон історичної забудови;	1	1	2	2	3	3	1
	Створення стратегії комплексного розвитку історичного середовища на основі середовищного підходу;	1	2	3	3	3	3	3
	Стратегічне планування та сприяння розробці облікової документації на об'єктів культурної спадщини;	2	3	3	3	3	3	3
	Популяризація інвестування в реставрацію об'єктів культурної спадщини шляхом проведення інформаційних кампаній, які висвітлюватимуть потенційні вигоди від такого інвестування.	1	2	3	0	1	2	3
Розробка	Замовлення облікової документації на щойно виявлені об'єкти матеріальної та не матеріальної культурної спадщини для занесення до Державного реєстру пам'яток України;	1	2	2	3	2	1	1
	Стратегічне планування та замовлення науково-проектної документації з визначенням меж зон охорони пам'яток культурної спадщини;	0	1	2	2	3	2	1
	Замовлення підготовки документів, розробки проєктів, експертних висновків і здійснення заходів щодо охорони культурної спадщини;	1	1	1	1	1	1	1
	Розробка та затвердження правил утримання об'єктів культурної спадщини в приватній власності;	0	1	1	2	2	3	3
	Підготовчі дії до викупу аварійних чи особливо-цінних об'єктів культурної спадщини та повернення до комунальної власності Вінницької міської територіальної громади;	1	1	2	2	2	2	3
	Вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади;	1	2	3	1	2	3	0
	Розробка «Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на наступний період 2027- 2030 роки».	0	1	3	0	0	0	0
Впровадження	Створення актуальної бази даних об'єктів культурної спадщини на основі даних щорічного моніторингу та технічних актів стану пам'яток;	0	1	2	3	1	2	3
	Виконання заходів з реставрації, ревіталізації, музеєфікації, консервації, та іншого щодо об'єктів культурної спадщини;	1	2	2	1	2	2	3
	Видання путівників, буклетів Вінницької міської територіальної громади;	0	1	1	1	1	1	1
	Ведення електронної бази даних на об'єкти культурної спадщини на території Вінницької міської територіальної громади;	0	1	1	2	2	3	3
	Виготовлення та встановлення табличок з QR-кодами з посиланням до сторінок об'єктів культурної спадщини в електронному каталозі;	0	1	2	3	1	2	3
	Погодження встановлення пам'ятних знаків і меморіальних дошок на будівлях (інформаційних емблем, позначок, і т.п.), виготовлення та встановлення макетів або меморіальних		1	2	3	1	2	3

дошок пам'яток сакральної архітектури на місцях їх історичного розташування;							
Проведення науково-практичних конференцій, семінарів, симпозіумів, виставок, презентацій тощо з питань охорони, культурної спадщини.	1	1	1	1	1	1	1

5.2. Критерії відбору пам'яток культурної спадщини

Під час формування переліку робіт пріоритети надаються об'єктам культурної спадщини комунальної, приватної (в межах співфінансування) та державної (в межах субвенцій) форм власності за такими критеріями:

- на яких завершуються роботи, розпочаті у попередні роки;
- об'єкти культурної спадщини, які перебувають в аварійному стані, про що складено відповідний технічний акт за результатами моніторингу;
- об'єкти культурної спадщини, які мають виготовлену науково-проектну документацію на реставраційні роботи;
- об'єкти культурної спадщини для яких передбачене співфінансування.

В межах заходів з вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади, в тому числі на умовах співфінансування пріоритети надаються таким об'єктам культурної спадщини:

- об'єкти культурної спадщини, які занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України; мають статус щойновиявлених об'єктів культурної спадщини; визначені Історико-архітектурним опорним планом як особливо-цінна та цінна забудова; ініційовано громадою занесення до переліків; збудовані раніше 1941-х років;
- під час проведення моніторингу об'єктів культурної спадщини Актом технічного стану об'єкт визнаний такими, що потребує ремонтно-реставраційних робіт;
 - заплановані ремонтно-реставраційні роботи виконуються виключно щодо віконних рам, дверних пройомів, покрівель, балконів (в т.ч. еркерів, лоджій, напівбалконів), елементів фасадного декору історичних споруд;
 - за наявності у балансоутримувача об'єкту культурної спадщини укладеного охоронного договору з органом охорони культурної спадщини;
 - незадовільний або аварійний стан об'єкту культурної спадщини, про що наявний відповідний технічний акт за результатами моніторингу.

5.3. Обсяги та джерела фінансування Програми

Кошти бюджету Вінницької міської територіальної громади використовуються у межах відповідних бюджетних призначень на рік, згідно з

переліком заходів з охорони культурної спадщини, та з урахуванням поданих балансоутримувачами заявок.

Кошти бюджету Вінницької міської територіальної громади та інші джерела фінансування, які не заборонені чинним законодавством України можуть спрямовуватись на:

- здійснення обліку (виявлення, вивчення, класифікації, державного обліку та реєстрації) об'єктів культурної спадщини;
- проведення обстеження та розроблення документації, необхідної для внесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру, можливості включення до категорії «місцевого», «національного» значення;
- проведення робіт з реставрації, протиаварійних та невідкладних консерваційних робіт, реабілітації, музеєфікації, ревіталізації пам'яток культурної спадщини з метою їх збереження, підтримання належного технічного стану, відповідного використання та обслуговування, розроблення необхідної науково-проектної документації;
- здійснення заходів з охорони культурної спадщини з метою забезпечення захисту, запобігання руйнуванню або заподіяння шкоди об'єктам культурної спадщини з оприлюдненням їх результатів.

Інформація для фізичних і юридичних осіб щодо отримання додаткового грантового фінансування:

Грантова підтримка може виконуватись в рамках співпраці з такими, або іншими проектами:

- Національний науковий фонд України (надає гранти для проведення наукових досліджень у різних галузях знань, в тому числі і для досліджень, пов'язаних війною);
 - Національний фонд досліджень України;
 - Міжнародний фонд Відродження;
- Американський науковий фонд (гранти для наукових досліджень з різних напрямків, в тому числі зі спеціальних програм для країн Східної Європи, в тому числі України);
- Європейська науково-дослідна рада (проекти з різних наукових напрямків, в тому числі зі спеціальних програм для країн Європи, в тому числі України)
- Гранти міжнародних організацій, таких як Європейська комісія;
- Європейський науково-дослідний рада, Фонд наукових досліджень Норвегії, Світового банку та інших проекти з різних наукових напрямків, включаючи проекти зі співпраці міжнародних науковців;
 - UNESCO World Heritage;
- Гранти від приватних організацій, таких як громадські організації, благодійні фонди та корпорації проекти з різних галузей, включаючи науку та технології;
 - Prince Claus Fund;
 - Aliph Foundation – International alliance for the protection of heritage in conflict areas;
 - POLONIKA The National Institute of Polish Cultural Heritage Abroad;

- Rockefeller Foundation;
 - Bill & Melinda Gates Foundation;
 - Harold Grinspoon Foundation;
 - The John Simon Guggenheim Memorial Foundation;
- Гранти від Міжнародного інституту середземноморської зеленої економіки спрямовані на підтримку інновацій у сфері збереження природних ресурсів та розвитку сталого будівництва;
 - Гранти від Фонду розвитку партнерства спрямовані на підтримку соціально важливих проєктів, включаючи розвиток інфраструктури.

В рамках програм фінансування в Україні:

- Програма "Гранти Президента України для підтримки наукових досліджень молодих вчених" (програма надає гранти молодим науковцям для проведення наукових досліджень);
- Програма "Науково-технічний розвиток" (програма спрямована на підтримку досліджень у сфері науки та технологій);
- Програма "Національні наукові фонди" (програма надає фінансову підтримку науковим проєктам в різних галузях науки);
- Програма "Гранти наукових досліджень" (програма надає гранти дослідникам для проведення наукових досліджень у різних галузях науки);
- Програма "Національна академія наук України" (програма надає фінансову підтримку науковим проєктам, що проводяться в межах НАН України);
- Програма "Науково-технологічний розвиток України" (спрямована на фінансування наукових досліджень у різних галузях, включаючи архітектуру та будівництво);
- Програма "Молодь в науці": (фінансує наукові дослідження студентів та молодих науковців у різних галузях, включаючи архітектуру та будівництво);
- Програма "Горизонт Європа" (надає фінансування наукових досліджень та інновацій у різних галузях, включаючи архітектуру та будівництво);
- Програма "Європейський інструмент сусідства" (надає фінансування проєктів у різних галузях, включаючи розвиток інфраструктури та будівництво).

6. Зв'язок із стратегічними документами розвитку Вінницької міської територіальної громади, Вінницької області і держави

Цілями, визначеними у Стратегії 3.0, у межах яких здійснюють свою діяльність виконавці Програми, є:

Ціль Стратегії 3.0	Заходи Стратегії 3.0	Індикатори Стратегії 3.0	Стратегічний проєкт	Захід/проєкт галузі згідно з Програмою
1.1. Цифрова трансформація муніципального управління	1.1.1. Трансформація процесів управління містом, що базуються на цифрових даних	-порівняльна динаміка цифровізації галузях по і		-Створення (розвиток) електронної бази даних об'єктів культурної спадщини Вінницької

		комунальних підприємствах;		міської територіальної громади. -Виготовлення та встановлення табличок з Qr-кодами з посиланням до сторінок об'єктів культурної спадщини в електронному каталозі.
1.2. Сервіси та послуги громадянам	1.2.4. Розвиток відкритих даних	-частка жителів, які користуються цифровими послугами; -рівень задоволеності жителів муніципальними послугами, отриманими онлайн;		
1.3. Цифрова участь та поінформованість	1.3.3. Цифровізація систем інформування та взаємодії із жителями, туристами та інвесторами (сайти, боти, соціальні мережі, електронні кабінети).	-кількість користувачів інструментами електронної демократії;		-Розвиток всебічного співробітництва громадськості та учасники культурної та пам'яткоохоронної галузей.
5.1. Зелене місто	5.1.1. Розробка та реалізація концепції озеленення (зелені каркasi та коридори)	-площа заповідного фонду громади;	Реконструкція Центрального парку	-Науково-дослідне забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини. -Охорона, збереження та функціонування об'єктів культурної спадщини та історико-культурного середовища. - Контроль за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини. -Збереження природоохоронних об'єктів, рекреаційних зон, та охоронюваних ландшафтів традиційного історичного середовища. -Облікування нововиявлених та існуючих об'єктів культурної спадщини (комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Центральний міський парк ім. Леонтовича» для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України).
	5.1.3. Доповнення наявної мережі природно-заповідного фонду, її охорона та використання в туристичних, рекреаційних і освітніх цілях.			

5.4. Трансформація простору	5.4.4. Збільшення комфортних та цілісних публічних просторів як точок взаємодії громади.	-площа та якість (за оцінками жителів) публічних просторів; -частка ревіталізованих просторів (від загальної площі забудованої території);		-Консолідація науково-дослідних, проектних, реставраційних організацій -Виконання заходів з реставрації, ревіталізації, музеєфікації, консервації, та іншого щодо об'єктів культурної спадщини. -Збереження природоохоронних об'єктів, рекреаційних зон, та охоронюваних ландшафтів традиційного історичного середовища.
5.5. Синхронізоване просторове планування	5.5.2. Розробка політики зонування міста зі створенням зон із пріоритетними функціями.	-розроблений Комплексний план просторового розвитку громади і система синхронізованої документації просторового планування;	Розробка інтегрованої концепції розвитку історичного центру Вінниці (Середмістя).	-Науково-дослідне забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини (стратегічне планування та замовлення науково-проектної документації з визначенням меж зон охорони пам'яток культурної спадщини).
6.1. Центр міської культури сучасної України	6.1.2. Підтримка культурних і креативних ініціатив, які посилюють ідентичність різних частин громади.	-кількість креативних просторів, показник їх використання різними категоріями громадян; -обсяг інвестицій у культурні події, заклади, ініціативи; -кількість виданих книжок з історії міста та створених інформ-ресурсів;	Музей Вінниці.	-Науково-дослідне забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини. -Охорона, збереження та функціонування об'єктів культурної спадщини та історико-культурного середовища. -Контроль за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини. -Збереження природоохоронних об'єктів, рекреаційних зон, та охоронюваних ландшафтів традиційного історичного середовища. -Облікування нововиявлених та існуючих об'єктів культурної спадщини. -Вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини Вінницької
6.1.4. Актуалізація історичної спадщини громади та її популяризація через сучасні технології.	6.1.7. Збереження й актуалізація архітектурних та			

	археологічних об'єктів.			<p>міської територіальної громади.</p> <p>-Створення (розвиток) електронної бази даних об'єктів культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади.</p> <p>-Розвиток всебічного співробітництва громадськості та учасників культурної та пам'яткоохоронної галузей.</p> <p>-Розробка науково-проектної документації та реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення «Палац» по вул. С. Петлюри, 15-А у м. Вінниці» (охоронний №6).</p>
--	-------------------------	--	--	--

Програма пов'язана з розділом Г Концепції інтегрованого розвитку Вінницької міської територіальної громади. 2030 «Галузі життєдіяльності міста» (підрозділ «Культура, збереження історичної, матеріальної та нематеріальної спадщини»):

Цілі	Фахові рекомендації заходів і проектів	Заходи та проекти КІРМ
<p>1. Модернізація культурної інфраструктури міста.</p> <p>2. Забезпечення вільного доступу до мистецтва всім соціальним групам.</p>	<p>1. Модернізація культурної інфраструктури міста.</p> <p>1.1. Соціокультурна трансформація культурно-мистецьких проектів і програм. 116.</p> <p>1.2. Культурно-мистецька освіта впродовж життя.</p> <p>1.3. Розвиток креативного сектора в культурі.</p>	<p>-ревіталізація об'єктів історичної та культурної спадщини, паркових зон, наявних споруд та індустріальних об'єктів, створення нових рекреаційних просторів;</p>

3.Виявлення та промоція культурного потенціалу міста і його локальних брендів.	<p>3. Виявлення та промоція культурного потенціалу міста і його локальних «брендів».</p> <p>3.1. Розробка культурного бренду міста. Визначення найголовніших культурних маркерів.</p> <p>3.2. Формування цілісного інформаційно-культурного середовища.</p>	<p>-створення лабораторії з виявлення, дослідження та популяризації історичної спадщини міста на базі КП «Центр історії Вінниці»;</p> <p>-створення музею Вінниці, реалізація проектів і дослідницьких студій «Експедиція пам'яті», «Дні живої історії у Вінниці», «Архів візуальної історії Вінниці», створення громадського простору «Ратуша», історикотуристичних комплексів «Замкова гора», «Вінницькі катакомби»;</p>
--	---	--

Візіями та цілями, визначеними КІРМ Вінницької міської територіальної громади 2030, у межах яких здійснюють свою діяльність виконавці Програми на період дії 2023-2026 рр., є:

Візія	Стратегічний проект	Стратегічний намір	Детальний план	Термін викон.	Захід/ проект галузі згідно з Програмою
V3. Екологічне і зелене місто над річкою Південний Буг, місто сталої мобільності	27. Розробка та реалізація концепції озеленення міста.	Безпечне екологічне середовище для громади міста.	<ul style="list-style-type: none"> - Створення нових парків. - Інтеграція архітектурно-естетичного бачення розвитку озеленення міста в існуючі та нові об'єкти благоустрою (озеленення). - Створення інтерактивної карти озеленення міста. 	2020-2030	<ul style="list-style-type: none"> -Охорона, збереження та функціонування об'єктів культурної спадщини та історико-культурного середовища; -Організація досліджень та заходів щодо об'єктів культурної спадщини, які потребують невідкладних протиаварійних робіт; -Виконання заходів з реставрації, ревіталізації, музеєфікації, консервації, та ін. щодо об'єктів культурної спадщини;
V4. Місто збалансованого просторового розвитку	<p>34. Реалізація проекту «Вінницька Миля» – комплексної реконструкції проспекту Коцюбинського, пл. Героїв Чорнобиля, пл. Перемоги та пл. Привокзальної; створення транспортно-пересадкового вузла біля залізничного вокзалу.</p> <p>35. Розробка та реалізація концепції</p>	Просторова трансформація міста згідно з принципами компактності.	<p>Створення якісного міського простору шляхом комплексної реконструкції проспекту Коцюбинського та субцентрів, які входять в цю територію.</p> <p>Створення нових контекстів та напрямків</p>	2020-2030	<ul style="list-style-type: none"> -Науково-дослідне забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини; -Контроль за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини; -Збереження природоохоронних об'єктів, рекреаційних зон, та охоронюваних ландшафтів традиційного історичного середовища; -Облікування нововиявлених та існуючих об'єктів

	розвитку району Замостя та реконструкція на її основі громадських просторів, ключових об'єктів, вуличної інфраструктури та транспортної системи району	міста згідно з принципами компактності	розвитку району Замостя шляхом розробки та реалізації концепції розвитку району та його міських просторів.	культурної спадщини; - Консолідація науково-дослідних, проектних, реставраційних організацій.
--	--	--	--	--

7. Напрями діяльності і заходи/проекти цільової Програми

Відповідно до поставленої мети та її складових зазначено ряд заходів та проєктів, що не потребують фінансування та спрямовані на здійснення моніторингу, виявлення, дослідження, розробку та впровадження Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки.

7.1. Реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини

Науково-дослідне забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини:

- виявлення, дослідження нових об'єктів культурної спадщини та збір інформації. Складання актів технічного стану об'єктів культурної спадщини;
- проведення первинних досліджень, фото-фіксації. Складання облікових карток на щойно виявлені об'єкти культурної спадщини та підготовка пропозицій щодо надання їм статусу об'єктів культурної спадщини та занесення до Державного реєстру пам'яток України;
- дослідження та визначення історичної складової території Вінницької міської територіальної громади;
- стратегічне планування та замовлення облікової документації на щойно виявлені об'єкти матеріальної та нематеріальної культурної спадщини для занесення до Державного реєстру пам'яток України;
- стратегічне планування та замовлення науково-проектної документації з визначенням меж зон охорони пам'яток культурної спадщини;
- впровадження посібнику «Довідник історичного середовища».

Охорона, збереження та функціонування об'єктів культурної спадщини та історико-культурного середовища:

- інвентаризація та моніторинг об'єктів культурної спадщини;
- забезпечення укладання охоронних договорів (зобов'язання) на об'єкти культурної спадщини в установленому законодавством порядку;
- замовлення підготовки документів, розробки проєктів, експертних висновків і здійснення заходів щодо охорони культурної спадщини;
- погодження встановлення пам'ятних знаків і меморіальних дошок (інформаційних емблем, позначок, і т.п.), виготовлення та встановлення макетів

або меморіальних дошок пам'яток сакральної архітектури на місцях їх історичного розташування.

Контроль за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини:

- інспекційні перевірки стану нерухомих об'єктів культурної спадщини;
- розробка та затвердження правил утримання об'єктів культурної спадщини в приватній власності;
- підтримка розвитку системи громадського нагляду над об'єктами культурної спадщини;
- демонтаж та вилучення радянської символіки на об'єктах культурної спадщини відповідно переліку згідно ЗУ «Про засудження комуністичного та націоналсоціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

Збереження природоохоронних об'єктів, рекреаційних зон, та охоронюваних ландшафтів традиційного історичного середовища:

- розробка стратегій розвитку та використання внутрішньо-квартальних зон історичної забудови;
- створення стратегії комплексного розвитку історичного середовища на основі середовищного підходу.

Облікування нововиявлених та існуючих об'єктів культурної спадщини:

- сприяння оновленню застарілої облікової документації на об'єкти культурної спадщини;
- своєчасна актуалізація облікових справ об'єктів культурної спадщини та повідомлення уповноважених органів щодо необхідності корегування Державного реєстру об'єктів культурної спадщини.

7.2. Визначення візій щодо раціонального використання, ревіталізації, реабілітації, джентрифікації та консервації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови

Комплексна оцінка стану об'єктів культурної спадщини шляхом інвентаризації:

- створення актуальної бази даних об'єктів культурної спадщини на основі даних щорічного моніторингу та технічних актів стану пам'яток;
- підготовчі дії до викупу аварійних чи особливо-цінних об'єктів культурної спадщини та повернення до комунальної власності Вінницької міської територіальної громади.

Організація досліджень та заходів щодо об'єктів культурної спадщини, які потребують невідкладних протиаварійних робіт.

Виконання заходів з реставрації, ревіталізації, музеєфікації, консервації, та іншого щодо об'єктів культурної спадщини:

- виготовлення облікової документації на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини "Церква Святого Дмитра" за адресою: с. Стадниця вул. Українська для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;
- виготовлення облікової документації на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини "Церква Покрови Пресвятої Богородиці" за адресою: с. Гавришівка, вул. Незалежності для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;
- розробка проєктів благоустрою рекреаційних зон та охоронюваних ландшафтів зі збереженням характеру традиційного історичного середовища;
- погодження встановлення пам'ятних знаків і меморіальних дошок на будівлях (інформаційних емблем, позначок, і т.п). Виготовлення та встановлення макетів або меморіальних дошок.

Вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади.

7.3. Планування системних заходів з популяризації пам'яток матеріальної культурної спадщини

Створення (розвиток) електронної бази даних об'єктів культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади:

- видання путівників, буклетів та інших інформаційних матеріалів по Вінницької міської територіальної громади;
- ведення електронної бази даних на об'єкти культурної спадщини на території Вінницької міської територіальної громади;
- виготовлення та встановлення табличок з QR-кодами з посиланням до сторінок об'єктів культурної спадщини в електронному каталозі.

Розвиток всебічного співробітництва громадськості та учасників культурної та пам'яткоохоронної галузей:

- проведення науково-практичних конференцій, семінарів, симпозіумів, виставок, презентацій тощо з питань охорони, культурної спадщини.

Консолідація науково-дослідних, проєктних, реставраційних організацій:

- робота міжвідомчої координаційної ради з питань охорони культурної спадщини;
- створення робочої групи з метою розроблення та корегування засад програм в галузі охорони культурної спадщини та дотичних до галузі;
- популяризація інвестування в реставрацію об'єктів культурної спадщини шляхом проведення інформаційних кампаній, які висвітлюватимуть потенційні вигоди від такого інвестування.

7.4. Очікувані результати (гіпотеза)

Реалізація Програми сприятиме виконанню цільових індикаторів, визначених у стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади:

- модернізація культурної інфраструктури;
- забезпечення вільного доступу до мистецтва для всіх соціальних груп;
- виявлення та промоція культурного потенціалу і його локальних брендів.

Окрім того, задачами та заходами Програми передбачено отримання наступних результатів:

- в сфері реалізації державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини:
 - сприяння внесенню нововиявлених об'єктів культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;
 - організація проведення визначених законодавством щорічних моніторингів та інвентаризації об'єктів культурної спадщини;
 - актуалізація інформації щодо облікових справ та приведення до задовільного експлуатаційного стану, удосконалена система ведення обліку об'єктів культурної спадщини;
 - підвищення ролі об'єктів культурної спадщини у створенні позитивного іміджу, а також сприяння збільшенню надходжень до бюджету Вінницької міської територіальної громади за рахунок підвищення туристичної привабливості;
- в сфері визначення візій щодо раціонального використання (ревіталізації, реабілітації, джентрифікації, консервації) та реставрації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови:
 - сприяння встановленню зон охорони нововиявлених об'єктів культурної спадщини з розробкою проєктів зон охорони;
 - підтримка збереження історико-містобудівного середовища та об'єктів матеріальної та не матеріальної культурної спадщини;
 - вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини шляхом проведення популяризаційних заходів;
- в сфері Планування системних заходів з популяризації пам'яток матеріальної та не матеріальної культурної спадщини:
 - погодження створення електронної бази даних об'єктів культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади;
 - сприяння створенню платформи діалогу між громадою, органами самоврядування, реставраційними майстернями та балансоутримувачами об'єктів культурної спадщини з метою збереження історичного середовища та сталого розвитку.

7.5. Загальні положення щодо заходів з вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади

Програмою передбачено порядок виконання реставраційного ремонту або відновлення (шляхом придбання і встановлення, відновлення та відтворених елементів взамін дисонуючих або втрачених) на умовах співфінансування, за рахунок коштів власників (співвласників) будівель та коштів бюджету Вінницької міської територіальної громади таких елементів об'єктів культурної спадщини:

- навіси (козирьки),
- віконні і балконні дверні заповнення,
- віконні рами,
- входні двері,
- в'їзні брами,
- покрівлі,
- балкони (в т.ч. еркери, лоджії, напівбалкони),
- елементи фасадного декору.

Щодо будівель та споруд, які відповідають таким критеріям (*Умови участі у Програмі*):

- занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;
- мають статус щойно виявлених об'єктів культурної спадщини;
- визначені Історико-архітектурним опорним планом як особливо-цінна та цінна забудова;
 - збудовані раніше 1941 року, та визнані такими, що потребують ремонтно - реставраційних робіт Актом технічного стану під час проведення моніторингу об'єктів культурної спадщини;
 - визначені елементи є об'єктом охорони пам'яток (дія Програми не поширюється на ремонт сучасних віконних, дверних заповнень, брам, входних та міжкімнатних дверей, балконів, покрівель, фасадного декору чи інших елементів).

Учасники Програми:

- балансоутримувачі історичних будинків, що відповідають критеріям участі;
- громадські організації;
- органи місцевого самоврядування;
- державні органи охорони культурної спадщини.

З метою включення до Програми фізичні особи (власники, співвласники, об'єднання співвласників житлових будинків, управляючі компанії (управителі)) (далі Заявники) звертаються із заявою на участь у Програмі.

Заявник додає до заяви такі документи:

- технічний паспорт або поверхові плани на приміщення спільної

сумісної власності (копії, засвідчені Заявником);

- заява на проведення робіт;
- орієнтовний кошторис та опис запланованих робіт.

Критеріями відбору будівель та споруд до участі є пункти, визначені п. 5 даної Програми. Окрім того, заявник зобов'язується внести частку співфінансування від загальної вартості робіт. Заявник має право подати тільки одну заяву на участь у Програмі.

Форма співфінансування:

- органи місцевого самоврядування покривають 70% вартості робіт з реставрації;
- власник покриває 30% вартості робіт з реставрації.

Після розгляду заяви на відповідність критеріям відбору, передбаченим у пункті 1.5 та 1.7 виконавець Програми інформує Заявника про те, що він стає учасником Програми або інформує про відхилення заяви. При цьому учасник Програми може відмовитись від участі у Програмі та оплати частки співфінансування до моменту укладення договору з підрядником (виробником).

Замовником виконання робіт є учасник Програми, який здійснює вибір підрядника (виробника) та погоджує його з виконавцем Програми.

Порядок проведення робіт:

- отримання звернення від Заявника;
- органи місцевого самоврядування проводять експертизу та визначають вартість робіт з реставрації;
- власник укладає договір з реставратором;
- власник оплачує 30% вартості робіт з реставрації;
- реставратор проводить роботи з реставрації.

Підрядники, які виконують ремонтно-реставраційні роботи повинні відповідати таким вимогам:

- майстри-реставратори виробів з дерева, столяри мають необхідні знання та підтверджуваний досвід виконання аналогічних робіт не менш ніж на трьох об'єктах культурної спадщини;
- зареєстровані у встановленому законодавством порядку як юридичні особи або фізичні особи – підприємці та мають відповідні класифікаційні види економічної діяльності.

Виробники нових елементів опорядження повинні відповідати таким вимогам:

- зареєстровані у встановленому законодавством порядку як юридичні особи або фізичні особи – підприємці та мають відповідні класифікаційні види економічної діяльності;
- мають відповідний підтверджуваний досвід роботи не менш ніж на

трьох об'єктах культурної спадщини.

Тристоронні договори, виконання робіт укладаються між учасником Програми, виконавчим комітетом ВМР і підрядником (виробником), вибраним відповідно до порядку, передбаченого у п. 7 цієї Програми. Учасник Програми здійснює оплату коштів у розмірі частки співфінансування, на рахунок підрядника (виробника) відповідно до укладеного договору. Виконавець Програми здійснює оплату коштів у розмірі частки співфінансування, за виконані роботи, придбані товари учасником Програми через перерахунок коштів на рахунок підрядника (виробника) відповідно до укладеного договору та умов цієї Програми. Кошти перераховуються виконавцем Програми на рахунок підрядника (виробника) для відшкодування витрат учасника Програми відповідно до укладеного договору та умов цієї Програми. Акти прийому-передачі товарів та виконаних робіт за укладеними договорами відповідно до умов цієї Програми підписують підрядник (виробник), учасник Програми за умови візування виконавцем Програми. Фінансове забезпечення Програми у частині співфінансування здійснюється за рахунок коштів бюджету Вінницької міської територіальної громади та інших джерел фінансування, незаборонених законодавством.

Перевагами виконання заходу є:

- власники історичних будівель можуть отримати фінансову допомогу на їхню реставрацію;
- історичні об'єкти будуть відновлені та збережені для майбутніх поколінь.

Приклади реалізації заходів:

- У Львові програма існує з 2018 року. За цей час було відреставровано понад 100 історичних дверей.
- У Івано-Франківську програма існує з 2022 року. За цей час було відреставровано понад 50 історичних дверей.
- У Маріуполі програма існує з 2021 року та здійснюється за рахунок місцевого бюджету та донатів, збираних фондом «Має значення» в межах проєкту «Doog`s lives matter».

7.6. Заходи «Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки»

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів/ проектів Програми	Термін виконання заходу/ проекту, з розбивкою по роках	Виконавці/ замовники	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування				
					Всього, тис. грн (потреба)	За роками виконання, тис. грн			Очікуваний результат
						2024	2025	2026	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Завдання 1. Реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини									
1.1. Охорона, збереження та функціонування об'єктів культурної спадщини та історико-культурного середовища	1.1.1. Погодження, виготовлення та встановлення 10 охоронних дошок єдиного зразка для об'єктів культурної спадщини (пам'яток археології, історії, монументального мистецтва, архітектури, містобудування, природи (ландшафту), науки та техніки, в т.ч. не матеріальної культурної спадщини.	2024	За запитом структурних підрозділів	інші джерела фінансування, які не заборонені чинним законодавством	40,000	40,000			-реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини
1.2. Збереження природоохоронних об'єктів, рекреаційних зон, та охоронюваних ландшафтів традиційного історичного середовища	1.2.1. Розробка проекту благоустрою східної стіни «Історико-архітектурний комплекс "Мури", заснований 1611 р.» за адресою: м. Вінниця, вул. Соборна зі збереженням характеру традиційного історичного середовища.	2025	Департамент комунального господарства та благоустрою ВМР	Кошти бюджету ВМТГ	20,000	20,000		- визначення візій щодо раціонального використання (ревіталізації, реабілітації, джентрифікації, консервації) та реставрації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови	
1.3. Виготовлення облікової документації на об'єкти культурної спадщини, в т.ч. на:									
1.3. Облікування нововиявлених та існуючих об'єктів культурної спадщини	1.3.1. комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Історико-архітектурний комплекс "Мури", заснований 1611 р.» за адресою: м. Вінниця, вул. Соборна для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.	2024	Департамент архітектури та містобудування ВМР	Кошти бюджету ВМТГ	44,991	44,991		-реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини;	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1.3.2. комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Центральний міський парк ім. Леонтовича» для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.	2025	Департамент культури ВМР Вінницьке комунальне підприємство «Дирекція парків та дозвілля територіальної громади»	Кошти бюджету ВМТГ	44,991		44,991		-визначення візій щодо раціонального використання (ревіталізації, реабілітації, джентрифікації, консервації) та реставрації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови;
	1.3.3. щойно виявлений об'єкт культурної спадщини «Огорожа з надбрамними вежами» за адресою: м. Вінниця, вул. Мічуріна,32 для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.	2025	Департамент комунального майна ВМР	Кошти бюджету ВМТГ	30,000		30,000		-планування системних заходів з популяризації пам'яток матеріальної та не матеріальної культурної спадщини;
	1.3.4. комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Некрополь. (Центральне міське кладовище)» для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.	2025	Департамент комунального господарства та благоустрою ВМР, МКП «Комбінат комунальних підприємств»	Кошти бюджету ВМТГ	50,000		50,000		-виконання візії V3 «Екологічне і зелене місто над річкою Південний Буг, місто сталої мобільності» КІРВМТГ 2030 щодо Центрального міського парку ім. Леонтовича та парку садиби Рузіна.
	1.3.5. комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Некрополь. (П'ятничанське міське кладовище)» для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.	2025		Кошти бюджету ВМТГ	50,000		50,000		
	1.3.6. комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Некрополь. (Староміське кладовище)» для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.	2026		Кошти бюджету ВМТГ	50,000			50,000	
	1.3.7. комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Некрополь. (Єврейське кладовище)» для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.	2026		Кошти бюджету ВМТГ	50,000			50,000	
	1.3.8. щойно виявлений об'єкт культурної спадщини «парк садиби Рузін» за адресою: м. Вінниця, вул. Міліційна, 8, для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.	2025	Департамент освіти ВМР	Кошти бюджету ВМТГ	50,000		50,000		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1.3.9. комплекс щойно виявлених об'єктів культурної спадщини «Школа на Старому місті (комплекс)» за адресою: м. Вінниця, вул. 8-го Березня, 1/С. Наливайка вул., 7/11, для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України	2025	Департамент освіти ВМР КЗ "Вінницький ліцей № 19"	Кошти бюджету ВМТГ	25,000		25,000		
Завдання 2. Визначення візій щодо раціонального використання, ревіталізації, реабілітації, джентрифікації та консервації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови									
2.1. Організація досліджень та заходів щодо об'єктів, які потребують невідкладних протиаварійних робіт	2.1.1. Замовлення науково-дослідних робіт: архітектурних, конструктивних, інженерних, геологічних, технологічних та інших обстежень	2025 - 2026	За запитом структурних підрозділів	Кошти бюджету ВМТГ	60,000		30,000	30,000	-реалізація державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини; -визначення візій щодо
2.2. Виконання заходів з реставрації, ревіталізації, музеєфікації, консервації, та іншого щодо об'єктів культурної спадщини	2.2.1. Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення «Особняк капітана Длуголенцького» по вул. Магістратській, 66 у м. Вінниці (охоронний номер 23-М), в т. ч. проектні роботи	2025	Департамент культури ВМР, Вінницька дитяча художня школа	Кошти бюджету ВМТГ	12 715,000		12 715,000		раціонального використання (ревіталізації, реабілітації, джентрифікації, консервації) та реставрації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови;
	2.2.2. Розробка науково-проектної документації «Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення «Палац» по вул. С. Петлюри, 15-А у м. Вінниці» (охоронний №6)	2025	Департамент культури ВМР, КЗ «Музей Вінниці»	Кошти бюджету ВМТГ	2 979,840		2 979,840		-планування системних заходів з популяризації пам'яток
	2.2.3. Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення «Палац» по вул. С. Петлюри, 15-А у м. Вінниці» (охоронний №6)	2026	Департамент культури ВМР, КЗ «Музей Вінниці»	Кошти бюджету ВМТГ	30 000,000			30 000,000	матеріальної та не матеріальної культурної спадщини.
	2.2.4. Розробка науково-проектної документації по визначенню меж та режимів використання зон охорони об'єктів культурної спадщини та комплексів місцевого значення	2026	Департамент архітектури та містобудування ВМР	Кошти бюджету ВМТГ	30,000			30,000	
	Всього, у тому числі:				46 239,822	84,991	15 994,831	30 160,000	
	Державний бюджет								
	Обласний бюджет								
	Бюджет Вінницької міської територіальної громади				46 199,822	44,991	15 994,831	30 160,000	
	Інші джерела				40,000	40,000			

8. Наскрізнi теми

Наскрізнi теми	<ul style="list-style-type: none"> - Мiсто Вiнниця в мiжнародному, нацiональному та рiгiональному контекстах; - Облiк ресурсiв та цифровiзацiя; - Оптимальне управлiння мiськими фiнансами.
Прiоритизацiя наскрiзної теми	<p>Мiсто Вiнниця в мiжнародному, нацiональному та рiгiональному контекстах - є найбільш актуальною наскрiзною темою, в якiй закладено позицiонування, присутнiсть у мiжнародному iнформацiйному просторi, формування позитивного iмiджу.</p>
Заходи	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Мiсто Вiнниця в мiжнародному, нацiональному та рiгiональному контекстах: -охорона, збереження та функцiонування об'єктiв культурної спадщини та iсторико-культурного середовища; -збереження природоохоронних об'єктiв, рекреацiйних зон, та охоронюваних ландшафтiв традицiйного iсторичного середовища; -органiзацiя дослiджень та заходiв щодо об'єктiв культурної спадщини, якi потребують невідкладних протиаварiйних робiт; -виконання заходiв з реставрацiї, ревіталiзацiї, музеїфикацiї, консервацiї, та iн. щодо об'єктiв культурної спадщини; -розвиток всебiчного спiвробiтництва громадськостi та учасникiв культурної та пам'яткоохоронної галузей; -консолiдацiя науково-дослiдних, проектних, реставрацiйних органiзацiй. ▪ Облiк ресурсiв та цифровiзацiя: - науково-дослiдне забезпечення збереження об'єктiв культурної спадщини; -контроль за дотриманням вимог чинного законодавства України у сферi охорони нерухомих об'єктiв культурної спадщини; -облiкування нововиявлених та iснуючих об'єктiв культурної спадщини; -комплексна оцiнка стану об'єктiв культурної спадщини шляхом iнвентаризацiї; -створення (розвиток) електронної бази даних об'єктiв культурної спадщини Вiнницької мiської територiальної громади. ▪ Оптимальне управлiння мiськими фiнансами: -вдосконалення механiзмiв залучення iнвесторiв до реставрацiйних робiт на об'єктах культурної спадщини Вiнницької мiської територiальної громади.
Оцiкуванi результати	<p>Реставрацiя об'єктiв культурної спадщини дає можливiсть зберiгати унiкальне iсторико-архiтектурне мiське середовище, що в свою чергу покращує комфорт проживання, дозволяє пiдсилити туристичний iмiдж мiста та позитивно впливає на розвиток бiзнесу. Iндикаторами, якi вiдображатимуть iнтеграцiю наскрiзних тем в Програму є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Наскрiзна тема - Мiсто Вiнниця в мiжнародному, нацiональному та рiгiональному контекстах: <p>Результат: - виявлення та промоцiя культурного потенцiалу мiста i його локальних брендiв;</p> <ul style="list-style-type: none"> - реалiзацiї державної полiтики в рамках повноважень органiв мiсцевого самоврядування у сферi охорони культурної спадщини; - визначення вiзiй щодо рацiонального використання (ревіталiзацiї, реабiлітацiї, джентрификацiї, консервацiї) та реставрацiї об'єктiв культурної спадщини, iх гармонiйного функцiонування в середовищi забудови; <p>Iндикатори: -мунiципальне опитування громадян;</p> <ul style="list-style-type: none"> -кiлькiсть реставрованих/музеїфiкованих/встановлених меморiальних дошок та пам'ятних знакiв; -кiлькiсть реставрованих/законсервованих/ревіталiзованих об'єктiв культурної спадщини;

	<p>-кількість проведених науково-практичних конференцій, семінарів, симпозіумів, виставок, презентацій з питань охорони культурної спадщини;</p> <p>- рівень відповідності облікової документації чинному вимогам Порядку обліку об'єктів;</p> <p>-фактичне виконання запланованих заходів щодо охорони та збереження об'єктів культурної спадщини.</p> <p>▪ Облік ресурсів та цифровізація:</p> <p>Результат: -забезпечення вільного доступу до мистецтва для всіх соціальних груп;</p> <p>- реалізації державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини;</p> <p>- планування системних заходів з популяризації пам'яток матеріальної та не матеріальної культурної спадщини.</p> <p>Індикатори:- кількість адміністративних послуг міської ради, що надаються в електронному вигляді;</p> <p>- кількість інвентаризованих об'єктів культурної спадщини;</p> <p>-кількість виявлених об'єктів що потребують невідкладних протиаварійних/реставраційних/інших заходів;</p> <p>- кількість виявлених нових об'єктів культурної спадщини;</p> <p>- кількість виконаних облікових документацій на об'єкти культурної спадщини;</p> <p>- кількість виконаних проєктів зон охорони на об'єкти культурної спадщини;</p> <p>-кількість виконаних/скорегованих проєктно-кошторисних документацій;</p> <p>-питома вага облікованих об'єктів культурної спадщини від загальної кількості запланованих;</p> <p>-частка об'єктів що внесена до реєстру об'єктів культурної спадщини та до ел. каталогу пам'яток.</p> <p>▪ Оптиміальне управління міськими фінансами:</p> <p>Результат: - модернізація культурної інфраструктури міста;</p> <p>- реалізації державної політики в рамках повноважень органів місцевого самоврядування у сфері охорони культурної спадщини;</p> <p>- визначення візій щодо раціонального використання (ревіталізації, реабілітації, джентрифікації, консервації) та реставрації об'єктів культурної спадщини, їх гармонійного функціонування в середовищі забудови.</p> <p>Індикатори:-кількість інвестиційних пропозицій від органу місцевого самоврядування;</p> <p>- обсяги грошових ресурсів;</p> <p>-кількість розроблених програм та проєктів із залученням грантів та інвестицій.</p>
--	---

9. Просторовий вимір

Просторовий вимір інтегрованого розвитку Вінницької міської територіальної громади має бути відображений у веб-платформі міських даних. Заходи та проєкти Програми збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки мають бути інтегровані у веб-платформу міських даних та, в

подальшому, внесені до Державного електронного реєстру нерухомих пам'яток України «ЄПам'ятка».

Програмою передбачено створення електронного каталогу «Звід пам'яток культурної спадщини Вінницької міської територіальної громади»

10. Система управління та контролю за ходом виконання цільової Програми

Управління та контроль за ходом виконання заходів Програми здійснює її відповідальний виконавець – департамент архітектури та містобудування Вінницької міської ради.

Відповідальність за виконання заходів Програми несуть її учасники (співвиконавці).

Звіт про виконання Програми щорічно виноситься на розгляд виконавчого комітету міської ради з подальшим схваленням міською радою одночасно з пропозиціями щодо внесення змін та коригувань. У разі потреби відповідальний виконавець розробляє пропозиції щодо доцільності продовження заходів, включення додаткових заходів, уточнення показників, обсягів і джерел фінансування, строків виконання заходів.

У разі потреби до Програми вносяться зміни згідно з установленим порядком за процедурою внесення змін до місцевих нормативних актів.

Щорічне звітування про виконання Програми відбувається не пізніше 15 квітня року, наступного за звітним. Звіт надсилається департаменту економіки і інвестицій Вінницької міської ради.

11. Показники моніторингу (ключові показники) цільової Програми

«Програма збереження культурної спадщини та розвитку історичного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки»						
№ з/п	Найменування показника	Одиниця виміру	Значення показника			
			Фактичні дані (вихідні) 2018-2023 рр.	Прогнозні дані, по роках		
				2024 рік	2025 рік	2026 рік
Кількісні показники						
1.	Інвентаризовано об'єктів культурної спадщини	од.		110	110	110
2.	Виявлено об'єктів що потребують невідкладних протиаварійних/реставраційних/інших заходів	од.	64	10	10	10
3.	Виявлено нових об'єктів культурної спадщини	од.	2	10	10	10
4.	Виконано облікових документацій на об'єкти культурної спадщини всього	од.	6	1	3	3
5.	в тому числі за видами:					
5.1.	Історичні	од.	3	1		1
5.2.	Монументального мистецтва	од.	1	-	1	-
5.3.	Архітектури	од.	2	1	1	1
5.4.	Містобудування	од.	1	-	1	1
5.5.	Садово-паркового мистецтва	од.	0	-	1	-
6.	Виконано проєктів зон охорони на об'єкти культурної спадщини	од.	0	3	3	3
7.	Виконано/скореговано проєктно-кошторисних документацій	од.	11	2	2	2
8.	Реставровано/музейфіковано/встановлено меморіальних дошок та пам'ятних знаків	од.	-	3	3	3
9.	Реставровано/законсервовано/ревіталізовано об'єктів культурної спадщини	од.	11	1	1	1
10.	Кількість розроблених програм та проєктів із залученням грантів та інвестицій	од.	-	1	1	1
11.	Проведено науково-практичних конференцій, семінарів, симпозиумів, виставок, презентацій з питань охорони культурної спадщини	од.	-	1	1	1
Якісні показники						
12.	Рівень відповідності облікової документації чинному вимогам Порядку обліку об'єктів	%	-	10	10	10
13.	Фактичне виконання запланованих заходів щодо охорони та збереження об'єктів культурної спадщини	%	90	90	90	90
14.	Питома вага облікованих об'єктів культурної спадщини від загальної кількості запланованих	%	100	100	100	100
15.	Динаміка кількості об'єктів (відсоток змін у Переліках)	%	0	80	10	10
16.	Частка об'єктів що внесена до реєстру об'єктів культурної спадщини	%	11	10	90	90
17.	Частка об'єктів що внесена до електронного каталогу пам'яток	%	0	10	40	90

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Департамент архітектури та містобудування
Барсукова Марія Іванівна
Головний спеціаліст Служби містобудівного кадастру